

2-3 Z rokovania ObZ **3** Medvede v našej obci **5** Na návšteve u chovateľa

Hasiči zasahovali

Podvečer 19. júna operačné stredisko vyzvalo dobrovoľných hasičov v Ponikách, aby zasiahli v katastri obce. Po privalových dažďoch bolo nutné zasahovať na viacerých miestach.

Do zásahu sa zapojilo osem členov DHZO: Pavol Lomen – veliteľ zásahu, Štefan Tešlár, Ján Hraško, Michal Mráz, Ján Zátroch, Róbert Tiller, To-

máš Doboš a Martin Kolenička. Bolo nutné odčerpávať vodu z pivníc a kotolní rodinných domov a tiež verejných budov. Použili sme Iveco Daily aj protipovodňový vozík. V teréne sa pohybovali starostka a prednosta. Voda, ktorá zasiahla našu obec, bola vraj 100-ročná, takýto prívál vody si nepamätajú ani najstarší obyvatelia obce. Zásah sa skončil o 22.30 hod. Ďakujem všetkým zasahujú-

cim členom DHZO aj vedeniu obce, ktoré pomáhalo zvládnuť živelnú situáciu.

Ale aby to nebolo len o nešťastiach, musím sa zmieniť o našich mladých hasičoch, ktorí 25. júna absolvovali splav po Hrone. Na štrnást detí a štyroch dospelých čakal krásny zážitok a každé dieťa si odnieslo kopu krásnych spomienok.

Pavol Lomen

Rozvoj školy

V súčasnosti sa stalo nevyhnutnosťou, aby učitelia pracovali so žiakmi novými metódami, povzbudzovali ich k nezávislému učeniu hlavne v oblasti prírodných, matematických a technických odborov. Na to, aby sa škola mohla orientovať týmto smerom, je potrebné zapájať sa do projektov, práve cez ne môže škola získať finančnú podporu. Keďže sa nám v tvorbe projektov darí, skúsili sme vypracovať ďalší. Podali sme žiadosť o nenávratný finančný príspevok a opäť sme boli úspešní. Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR – ako sprostredkovateľský orgán pre operačný program Ľudské zdroje – schválilo našej základnej škole nenávratný príspevok vo výške 101 209,05 eur na projekt Zvýšenie kvality výchovno-vzdelávacieho procesu. Bude sa realizovať v priebehu dvoch rokov prostredníctvom hlavných aktivít:

Pokračovanie na str. 3 ►

Opatrovateľská služba Ako triedime odpad

Obec Poniky je zapísaná v Registri poskytovateľov sociálnych služieb Banskobystrického kraja. Od 1. júla 2019 poskytuje opatrovateľskú službu terénnou formou v prirodzenom domacom prostredí klienta žijúceho v obci a jej častiach. Sociálna služba sa poskytuje v pracovných dňoch a je zameraná najmä na riešenie nepriaznivej situácie - odkázanosť osoby (prijímateľa) na pomoc inej osoby,

ak stupeň odkázanosti je najmenej II. Opatrovateľská služba sa poskytuje v zmysle Všeobecne záväzného nariadenia obce Poniky č. 3/2012 o opatrovateľskej službe, a to na základe podpísanej zmluvy. Ide o samoobslužné úkony, o starostlivosť o domácnosť, o základné sociálne aktivity. Tieto úkony sú spoplatnené čiastkou 1,50 eur/hod.

Pokračovanie na str. 3 ►

Obec Poniky si objednala analýzu zmesových komunálnych odpadov, od ktorej očakávala zhodnotenie separácie odpadu. Analýzu viedla Jana Nékýrová zo spoločnosti JRK Slovensko, s. r. o. Pomáhali jej aj štyria zamestnanci úradu. Priznám sa, že som sa na nej sám zúčastnil, pretože ma výsledky zaujímali. Analýza sa uskutočnila 24. júla, deň pred zberom komunálneho odpadu firmou Marius Pedersen, a. s.

maždili sme 182,25 kg odpadu, čo je priemerne 7,29 kg na kontajner.

Po vytriedení sme znížili hmotnosť papiera o 10 percent a textilu o 20 percent pre nadmernú vlhkosť odpadu. Taktiež sme znížili zvyšky jedla o 20 percent – dôvodom bol fakt, že značné množstvo sa nachádzalo v sklenených pohároch. Toto množstvo sme pripočítali ku sklu.

Pokračovanie na str. 4 ►

Ako vzorka poslužil odpad z 25 náhodne vybraných 110 litrových kontajnerov (čo je asi 5% nádob na zmesový komunálny odpad v obci) na zabezpečenie objektívnosti výsledkov. Kontajnery náhodne vybrala pani Nékýrová, lebo nepozná pôvodcov odpadu a nechceli sme, aby výber skresľoval niekto z domácich. Odpad sme presypali do plastových vriec a odviezli pred obecný úrad, kde sa analýza uskutočnila. Zhro-

Platby prostredníctvom platobného terminálu už aj na obecnom úrade

Od septembra tohto roka budú môcť občania v platobnom styku s obecným úradom (okrem platby v hotovosti a internetbankingu) využívať úhrady platieb prostred-

níctvom platobného terminálu priamo na Obecnom úrade v Ponikách. Pevne veríme, že tento spôsob platby budú občania využívať a že im trochu uľahčí život.

Z rokovania obecného zastupiteľstva

Zastupiteľstvo obce Poniky na svojom 5. zasadnutí 8. júla 2019

Zobralo na vedomie

Uznesením č. 56/2019 podbod 6.8. písm. A Bezodplatný prevod majetku z vlastníctva Združenia obcí Bioenergia Bystricko do vlastníctva obce Poniky.

predaj pozemkov v prospech Ing. Antona Turoňa a manž. Ing. Eriky spôsob prevodu nehnuteľností pozemkov čast pozemku KN „C“ 794/3 s výmerou cca 53 m² – orná pôda, čast pozemku KN „C“ 795/15 s výmerou cca 55 m² – orná pôda z dôvodu hodného osobitného zreteľa a písmenom B odporúča žiadateľom dať vyhotoviť geometrický plán so

Uznesením č. 56/2019 podbod 6.6. písm. A Na základe žiadosti o pridelenie pozemkov v prospech Jána Dišku, pridelenie pozemkov parc. č. KN „C“ 279/1 s výmerou 43 m² – orná pôda, parc. č. KN „C“ 279/2 s výmerou 670 m² – orná pôda, parc. č. KN „C“ 280/1 s výmerou 109 m² – orná pôda, parc. č. KN „C“ 280/2 s výmerou 603 m² – orná pôda.

Porad. číslo	Invent. číslo	Názov	Nadobúdacia cena (€)	Účtovná cena k 31.5.2019 (€)
1.	25.	Technológia a strojné vybavenie kotolne ZŠ Š. Žáryho Poniky	244 770,46	95 185,29
2.	26.	Technológia a strojné vybavenie kotolne MŠ Poniky	327 070,39	127 192,72
3.	27.	Technológia a strojné vybavenie kotolne KD Poniky	131 248,24	51 036,74

Uznesením č. 57/2019 písm. B Organizačný poriadok Obecného úradu v Ponikách s účinnosťou od 15. 07. 2019.

Uznesením č. 61/2019 písm. A Zamietavé stanovisko komisie školstva k žiadosti Jaroslava Kúra, prot. na Obecnom úrade v Ponikách 7. 5. 2019 k vybudovaniu motokrosovej dráhy s príslušenstvom vydané na základe preskúmania všetkých parametrov a požiadaviek predmetnej žiadosti.

Schválilo

Uznesením č. 55/2019 Všeobecne záväzné nariadenie obce Poniky č. 5/2019 o určení výšky príspevku na činnosť školy a školského zariadenia.

Uznesením č. 56/2019 podbod 6.1. písm. A a D Na základe žiadosti o odpredaj pozemkov v prospech Alexandra Zachara spôsob prevodu nehnuteľností: parc. č. KN „C“ 191/1 s výmerou 242 m² – záhrady, parc. č. KN „C“ 1341/55 s výmerou 5 m² – zastavané plochy a nádvorcia, parc. č. KN „C“ 192/9 s výmerou 300 m² – trvalý trávnatý porast, parc. č. KN „C“ 192/10 s výmerou 42 m² – zastavané plochy a nádvorcia, parc. č. KN „C“ 192/11 s výmerou 28 m² – trvalý trávnatý porast, parc. č. KN „C“ 1341/53 s výmerou 19 m² – zastavané plochy a nádvorcia, parc. č. KN „C“ 1341/56 s výmerou 23 m² – záhrady vytvorené geometrickým plánom č. 32010087 - 54/2017 z dôvodu hodného osobitného zreteľa za kúpnu cenu 8 €/m².

Uznesením č. 56/2019 podbod 6.2. písm. A a D Na základe žiadosti o odpredaj pozemkov v prospech Veroniky Poliakovej spôsob prevodu nehnuteľností pozemkov: parc. č. KN „C“ 794/17 s výmerou 57 m² – orná pôda, parc. č. KN „C“ 795/27 s výmerou 43 m² – orná pôda vytvorené geometrickým plánom č. 31061591-97/2016 z dôvodu hodného osobitného zreteľa za kúpnu cenu 8 €/m²

Uznesením č. 56/2019 podbod 6.3. písm. A a D Na základe žiadosti o od-

zameraním pozemkov v súlade s hranicami pozemku parc. č. KN „C“ 792/2.

Uznesením č. 56/2019 podbod 6.4. písm. A a D Na základe žiadosti o odpredaj pozemkov v prospech Petra Šincľa spôsob prevodu nehnuteľností pozemkov čast pozemku KN „E“ 8612/1 s výmerou cca 50 m² – trvalý trávnatý porast z dôvodu hodného osobitného zreteľa a písmenom B odporúča žiadateľom dať vyhotoviť geometrický plán so zameraním pozemkov v súlade s hranicami pozemku parc. č. KN „E“ 3536.

Uznesením č. 56/2019 podbod 6.5. písm. A.1 Na základe zámeny pozemkov medzi obcou Poniky a Jánom Hraškom spôsob prevodu nehnuteľností pozemkov formou zámeny parc. č. KN „C“ 1356/8 s výmerou 250 m² – zastavané plochy a nádvorcia za parc. č. KN „C“ 277 s výmerou 616 m² – orná pôda z dôvodu hodného osobitného zreteľa a písm. A.2 zámenu vyššie uvedeníh pozemkov, kde cena za rozdiel v m² je navrhnutá vo výške 1 euro za 1 m² v zmysle odporúčania komisie životného prostredia, výstavby a územného plánu, čo pri rozdieli 366 m² predstavuje cenu 366 eur.

Uznesením č. 58/2019 písm. A Spolufinancovanie projektu Základnej školy s materskou školou Štefana Žáryho Poniky NFP312010S804, operačný program Ľudské zdroje pod názvom Zvýšenie kvality výchovno-vzdelávacieho procesu v ZŠ s MŠ Š. Žáryho Poniky, kód projektu OPLZ-PO1/2018/DOP/1.1.1-01 na rok 2019 vo výške 5 %, čo predstavuje čiastku 221,95 eur mesačne.

Neschválilo

Uznesením č. 56/2019 podbod 6.3. písm. C Na základe žiadosti o odpredaj pozemkov v prospech Ing. Antona Turoňa a manž. Ing. Eriky odpredaj nehnuteľností pozemkov: čast pozemku parc. č. KN „C“ 792/1 s výmerou cca 159 m² – orná pôda, čast pozemku parc. č. KN „C“ 791 s výmerou cca 20 m² – orná pôda.

Uznesením č. 56/2019 podbod 6.7. písm. A Na základe ponuky na zámenu pozemkov Anny Mikulášovej a Zlatice Hraškovej, zámenu pozemkov parc. č. KN „E“ 6874 s výmerou 9 567 m² – trvalý trávnatý porast, parc. č. KN „E“ 6875 s výmerou 2658 m² – orná pôda.

Zastupiteľstvo obce Poniky na svojom 4. zasadnutí 9. mája 2019

Schválilo

Uznesením č. 39/2019 písme. B.1 Záverečný účet obce Poniky za rok 2018 v súlade s § 16 ods. 10 písm. a) zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov s výkonom: **Celoročné hospodárenie obce Poniky za rok 2018 sa schvaľuje bez výhrad.**

Uznesením č. 40/2019 VZN obce Poniky č. 4/2019, ktorým sa mení a dopĺňa VZN č. 2/2019 o poplatku za prevádzkovanie malého zdroja znečisťovania ovzdušia.

Uznesením č. 41/2019 Doplnok č. 1/2019 ku Komunitnému plánu sociálnych služieb 2018 – 2020, ktorým sa aktualizuje Komunitný plán sociálnych služieb 2018 – 2020 schválený uznesením č. 313/2019 26. 7. 2018, a to bodom **A.1. v bode F. Vízia obce Poniky pre oblasť sociálnych služieb Ciele a priority rozvoja sociálnych služieb**, podbode **Stratégia rozvoja sociálnych služieb**, kde sa dopĺňa štvrtá odrážka s textom: - **zriadenie a vybudovanie komunitného centra obce** a bodom **A.2** V bode **G Časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb**, v ktorom sa dopĺňa štvrtá odrážka, ktorá znie: - **zriadenie a vybudovanie komunitného centra obce** - obec plánuje zriadiť centrum s poslaním komunitnej práce. Jej cieľom je poskytnúť odbornú pomoc všetkým obyvateľom na komunitnej, ale aj individuálnej báze. Odborní pracovníci centra budú pomáhať osobám v nepriaznivej soci-

álnej situácii, ktorí sú v ohrození sociálneho vylúčenia a nie sú schopní sami ani s pomocou rodiny, blízkych osôb či komunity nájsť primerané riešenie svojho sociálneho problému. Komunitná práca sa stane nástrojom komunitno-občianskeho vzdelávania, prostredníctvom ktorého sa vytvárajú predpoklady a podmienky na zvyšovanie všeobecnej, vzdelanostnej a kultúrnej úrovne obyvateľstva. V rámci komunitného centra sa bude riešiť aj zriadenie klubu dôchodcov pre skupinu starších občanov obce. Jeho cieľom bude duchovné a hmotné dobro staršej generácie a aktivitou svojich členov bude pozitívne ovplyvňovať aj celú spoločnosť. Bude rozvíjať občianske, národné a kresťanské povedomie členov bez ohľadu na ich národnú a náboženskú príslušnosť a pritom rešpektovať práva ostatných skupín občanov. Úloha je na obdobie 2019 – 2022.

Uznesením č. 44/2019 bod B Menovanie Ing. Romana Ferjenčíka do funkcie konateľa Obecného podniku lesov, spol. s r.o. Poniky, v zmysle § 11, ods. 4, písm. l zákona číslo 369/1990 Z. z. v znení neskorších predpisov s účinnosťou od 15.5.2019.

Uznesením č. 45 bod B Dozornú radu OPL, spol. s r.o. Poniky v zložení: Ing. Peter Matula, Miroslav Magana, Ing. Vladimír Poliak s účinnosťou od 15. 5. 2019.

Uznesením č. 46/2019 písm. B Poskytnutie finančných prostriedkov v celkovej výške 9 000 eur na projekty:

Skrášlenie a obnova studničiek od navrhovateľa PZ Bukovina Poniky - 500 eur,

A) Materiálne vybavenie od navrhovateľa DHZ – Plameň – 1 405,62 eur

B) Ponický folklór na Morave od navrhovateľa FSK Poničan – 1 500 eur

C) Tešíme sa do Chorvátska od navrhovateľa Mgr. Martiny Ballekovej - vedúcej tanečného odboru – 1 200 eur

D) Ponická heligónka – kultúrne podujatie od navrhovateľa Drienok Poniky o. z. - 1 500 eur

E) Propagačné materiály od navrhovateľa Roberta Žilku OFM Cap. RKC farnosť Poniky - 450 eur

F) Povstalecké dedinky od navrhovateľky Márie Magnovej - 385 eur

G) Keď je všetko v kvete od navrhovateľky PhDr. Márie Palovičovej – vo výške 1 500 eur

H) Zakúpenie cimbalu pre Nikolu Lomenovú – 559,38 eur

Uznesením č. 47/2019 A 1 Účast obce v Projekte rozvoja ZŠ s MŠ Štefana Žáryho v Ponikách

A 2 Financovanie Projektu rozvoja ZŠ s MŠ Štefana Žáryho v Ponikách vo výške 5 000 eur na rok 2019.

Ach, tie medvede

► Žiada

Uznesením č. 45 bod A Valné zhromaždenie OPL, spol. s r.o. Poniky odvolá Dozornú radu OPL, spol. s r.o. Poniky, v zložení: Ing. Josef Machala, Bc. Roman Meško s účinnosťou od 14. 5. 2019.

Súhlasí

Uznesením č. 42/2019 bod A 1 S predložením ŽoNFP na SO v rámci projektu Komunitné centrum Poniky, kód výzvy: OPLZ-PO6-SC613-2017-2, pričom ciele projektu sú v súlade s platným programom rozvoja obce a platným územným plánom obce, bodom A 2. So zabezpečením povinného spolufinancovania projektu, t. j. minimálne 5 % celkových oprávnených výdavkov vo výške 16 150 eur a bodom A 3. So zabezpečením financovania neoprávnených výdavkov projektu predstavujúcich rozdiel medzi celkovými výdavkami a celkovými oprávnenými výdavkami projektu.

Odporučilo

Uznesením č. 43/2019 Návrh tohto bodu - výkup pozemkov pod plánovaným zariadením pre seniorov stiahnuť z programu a opätovne prerokovať v príslušných komisiách pri Obz v Ponikách.

Berie na vedomie

Uznesením č. 44/2019 bod A Vzdanie sa Ing. Petra Matulu funkcie konateľa OPL, spol. s r.o. Poniky, prot. na Obecnom úrade v Ponikách pod č. j. R2018/001869 18. 10. 2018.

Hneď na začiatku uvádzam, že som poľovník. Napriek tomu sa nezohodujem s názorom, že všetky medvede treba vystrieľať. No myslím si tiež, že kalamitné drevo netreba nechávať v lesoch.

Podľa Programu starostlivosti o medveďa hnedého z dielne Štátnej ochrany prírody SR, v malej krajine ako je Slovensko, nájdete štyri zdroje informácií o výskyte medvedov, ktoré sa výrazne odlišujú. Posúďte sami.

1/ Poľovnícka štatistika (2 060 – 2 080 jedincov),

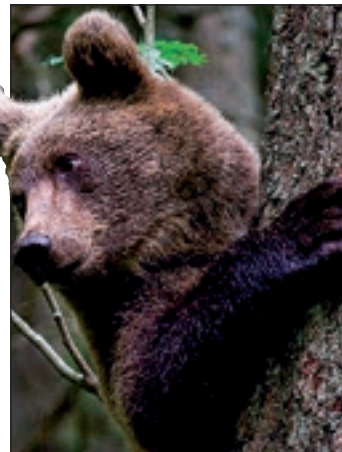
2/ expertný odhad veľkosti populácie medveďa vzišiel z dohody všetkých zainteresovaných strán (850 jedincov),

3/ oficiálna správa pre Európsku komisiu (700 – 900 jedincov),

4/ výsledok najnovších genetických výskumov (1 020 – 1 490 jedincov), ktorý môžeme považovať za najpresnejší.

Odborníci tvrdia, že optimálny životný priestor pre jedného medveďa na Slovensku je 10 až 30 km² (Sabadoš & Šimák 1981, Hell & Slamečka 1999), 17 - 20 km² (Baláž 2002) a 15 - 30 km² (Červený 2004). Podľa kritérií ochrany prírody sa za priaznivý stav považuje priemerná hustota viac ako 10 jedincov na 100 km². Poniky majú 59 km², na základe jednoduchšej matematiky mi vyšlo, že by sme tu mali mať 6 medvedov.

Z vlastných skúseností (videl som na vlastné oči) môžem potvrdiť, že v okolí obce je ich minimálne 10.

A to rátam iba medvede staršie ako jeden rok. Videl som ich v čase párenia, vtedy staré samce odtláčajú mladšie a slabšie jedince, ktoré logicky hľadajú útočisko pri dedine. Na obecnom úrade evidujeme niekoľko desiatok podnetov o výskyte, a to hlavne v časti obce Ponická Huta. Podnety sa však začínajú množiť aj v Ponikách. Upozornili sme Štátnu ochranu prírody SR aj Poľovnícke združenie Bukovina Poniky. Začiatkom mája sem prišli pracovníci ochrany prírody a zaradili našu obec do zoznamu území s vyššou mierou sledovania medvedov.

Ako vyriešiť „medvediu otázku“, to naozaj neviem. Môžem vám však ponúknuť zopár dobre mienených rád.

Ideálne je medveďa nestretnúť. Je dobré hlasnejšie rozprávať, prípadne si pískať, alebo si pustiť hudbu. Med-

vedovi dáte najavo, že ste v lese aj vy a rád vás obide. Žiaľ, niekedy nám nepomôže ani ostrážitosť. Jednou z najčastejších otázok je, čo robiť keď už medveďa vidíme. Ak si nás nevšimol, odporúčam pomalý ústup do bezpečnej vzdialenosti. To znamená, že nebudeme utekať ani kričať, iba potichu odídeme. Ak si nás všimol, nepanikárte. Žiadne rýchle pohyby ani krik, len ticho stojte a sledujte, ako sa zviera zachová. Zvládnuť takúto situáciu si vyžaduje pevné nervy.

A ak je už isté, že sa medveďovi nevyhne, keď beží priamo k vám a ručí, platí pravidlo hrať mŕtveho, lahnúť si tvárou k zemi, rukami si kryť hlavu a krk, dobré je použiť rukasak, ten vám aspoň ochráni chrbát. Ak vás medveď obráti, prekotúľajte sa naspäť na brucho, aby ste mali chránenú tvár a prednú časť tela. Keď zhodnotíte, že nie ste preňho nebezpečný, zvyčajne odíde. Počkajte, kým sa úplne nevzdiali. V takejto vážnej situácii som sa, našťastie, nikdy neocitol, takže ako sa napätá chvíľa trvajúca večnosť môže skončiť, je ťažko predpokladať.

Nakoniec by som chcel požiadať občanov, aby akékoľvek informácie súvisiace s pohybom medveďa hnedého v obci, prípadne v jej blízkosti, takisto škody spôsobené v záhradách a na včelstvách nahlásili osobne na Obecnom úrade v Ponikách, e-mailom na adrese poniky@poniky.sk alebo na čísle 048/419 37 03.

Pavol Ondrejko

Opatrovateľská služba

► Pokračovanie z 1 strany

Poskytované služby:

1. Samoobslužné úkony

- Osobná hygiena – starostlivosť o celé telo, kúpeľ,
- stravovanie a dodržiavanie pitného režimu,
- pomoc pri vyzliekaní a obliekaní,
- obliekanie, vyzliekanie, výber oblečenia, obúvanie, vyzúvanie,
- mobilita, motorika.

2. Úkony starostlivosti o svoju domácnosť

- Nákup potravín a iného drobného spotrebného tovaru, príprava jedla, zohrievanie, donáška do domu, umytie riadu, bežné upratovanie v domácnosti, obsluha domácich spotrebičov, starostlivosť o lôžko, o bielizeň, vynášanie drobného odpadu, popola, donáška uhlia, dreva, vody, kúrenie a čistenie vykurovacích telies.

3. Základné sociálne aktivity

- Sprevádzanie k lekárovi, na úrad, do školy a späť, do zamestnania a späť,
- čítanie nevidiacej osobe, napr. pri vybavovaní úradných záležitostí, korešpondencii a pri nakupovaní,
- tlmočenie nepočujúcej osobe, najmä na úradoch, u lekára, pri záujmových činnostiach,
- pomoc nepočujúcemu a nevidiacemu klientovi.

4. Dohľad nad sebaobsluhou, nad starostlivosťou o domácnosť a základnými sociálnymi aktivitami

- potreba dohľadu v určenom čase, potreba nepretržitého dohľadu.

Blížšie informácie poskytneme na adrese: Obecny úrad, Malá Stráňa č. 32, 976 33 Poniky, prípadne na telefónnych číslach: 048/413 37 03, 0910 912 710, e-mail poniky@poniky.sk.

Rozvoj školy

► Pokračovanie z 1 strany

- Extra hodiny a mimoškolská činnosť
- Pedagogické kluby
- Vzdelávanie pedagogických zamestnancov
- Extra hodiny a mimoškolská

činnosť posilnia školský vzdelávací program zvýšeným počtom hodín. Pritom budeme kladť dôraz na zážitkové učenie v predmetoch rozvíjajúcich čitateľskú, matematickú a prírodovednú gramotnosť, čo je základným predpokladom pre rozvoj kritického myslenia.

Pokiaľ ide o vzdelávanie pedagogických pracovníkov, chceme zvýšiť kompetencie učiteľov, vychovávateľov, pedagogických asistentov aj odborných zamestnancov v oblasti rozvoja kritického myslenia. Chceme využívať interaktívnu techniku vo vyučovaní jednotlivých predmetov

pomocou interaktívnych programov a rozvíjať schopnosť žiakov samostatne sa učiť a myslieť.

Projekt sme začali realizovať v júli t. r. v dvoch letných školách pre 40 žiakov našej školy.

Mária Janovčíková,
riaditeľka školy

Ako triedime odpad

► Pokračovanie z 1 strany

Výsledky analýzy

Z analýzy vyplynulo, že pôvodcovia odpadu by do separovaného zberu mohli ešte dať 29,7% odpadu, ktorý skončil v komunálnom odpade a 43,48 % odpadu, ktorý skončil v komunálnom odpade by mohlo skončiť v biologickom odpade - komposte. Pre úplnosť uvádzam, že tieto čísla by boli vyššie, keby obec neodvážala zelený odpad pred domov občanov.

V súčasnosti sú náklady obce na odvoz odpadu cca 40 tisíc eur a obec vyzbiera na poplatkoch za odpad cca 30 tisíc eur. Za jedného občana obec vyberá 19,67 eura na kalendárny rok (v zmysle VZN obce Poniky č. 3/2016 o miestnych daniach a poplatkoch za komunálny odpad a drobný stavebný odpad). Takýto vysoký poplatok nepostačuje na úhradu všetkých nákladov. Jednoduchou matematikou by ho bolo potrebné zvýšiť na cca 25 eur na občana na rok. Táto čiastka je len orientačná a dočasná, keďže poplatky za zber, odvoz a uskladnenie sa každý rok zvyšujú.

Zložka komunálneho odpadu	Hmotnosť v kg	Percento
Papier	11,25	6,17
Plasty ostatné	18,00	9,87
Zmesový komunálny odpad	35,50	19,47
VKM (tetrapakové obaly)	2,50	1,37
Jednorazové plienky	6,00	3,29
Sklo	11,40	6,25
Plasty PET	2,50	1,37
Obaly z kovu	8,50	4,66
Zvyšky jedla	11,60	6,36
Kompostovateľné BRO	67,68	37,12
Textil a obuv	6,40	3,51
Nebezpečný odpad	0,50	0,27
Elektroodpad	0,50	0,27
Celkom	182,33	100,00

Je na osobnej zodpovednosti a uvedomelosti každého občana, ako to v obci s odpadom bude vyzerať. Nazdávam sa, že je najvyšší čas začať sa zaujímať o svoj vlastný odpad. Keď ho produkuje, mali by sme byť schopní ho aj separovať, najmä plasty, papier a kovy.

Finančné prostriedky z obecnej kasy za uskladnenie odpadu na skládke závisia tiež od percenta vytriedenia, ktoré je v našej obci za rok 2018 na úrovni 15,37 % komunálnych odpadov. Sadzba zákonného poplatku na rok 2019 je 12 eur za tonu. Podľa Nariadenia vlády č. 330/2018 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška sadzieb poplatkov za uloženie odpadov a podrobnosti súvisiace

s prerozdeľovaním príjmov z poplatkov za uloženie odpadov, je už teraz isté, že pri súčasných percentách vytriedenia bude obec platiť 24 eur za

tonu. To znamená ďalšie zvýšenie poplatku pre občana o minimálne dve až tri eurá.

Preto v obci pripravujeme zmeny v zbere biologicky rozložiteľného odpadu, v blízkej budúcnosti plánujeme kúpiť okolo 200 kompostérov. Občania si budú môcť za určitý poplatok kontajner prenajať a používať ho niekoľko rokov. Cena jedného kompostéra je približne 80 eur. Investícia sa pri správnom kompostovaní určite oplatí obci aj občanom. Súčasťou dodávky kompostéra bude aj prednáška o kompostovaní.

Ak o túto službu máte záujem, dajte nám vedieť na obecny úrad alebo e-mailom na adresu poniky@poniky.sk.

Pavol Ondrejko, prednosta OcÚ

Napísali o nás

Deň detí sa vydaril

Členovia Občianskeho združenia Ponické deti, Rada školy pri Základnej škole s materskou školou Štefana Žáryho a pedagógovia v spolupráci s obcou Poniky pripravili uplynulú soboru športový deň pri príležitosti Medzinárodného dňa detí. Na futbalové ihrisko na Horedoliní prišlo 150 športových detí rôznych vekových kategórií. Starostka obce Jana Ondrejková informovala, že deti postupne prešli stanovišťami, kde preukázali svoju šikovnosť a zdatnosť. Preskakovali cez pneumatiky, preliezali pomedzi laná a sieť, vyskúšali si hod na basketbalový kôš, zastrieľali si zo vzduchovky, zahrali sa na malých hasičov, povozili sa na koníkoch, vyskúšali si trpezlivosť pri balanse s loptičkou. „Nechýbala ani ukážka auta a motoriek krajského dopravného inšpektorátu a dobrovoľného hasičského zboru obce. Deti si z jednotlivých stanovišť zbierali pečiatky, a keď mali zaplnenú kartičku, prišli si po odmenu v podobe balíčka, ktorý hneď otvorili“, dodala starostka. Pre všetkých organizátorov boli odmenou usmiate tváre detí a nadšenie, s akým absolvovali všetky disciplíny.

článok prevzatý z MY Banskobystrické noviny, 4.6.2019

Letná škola a tábor pre deti

V ponickkej základnej škole sme pre žiakov 1. stupňa pripravili Letnú školu malých bádateľov a pre žiakov 2. stupňa Tábor na pohodu. Žiaci 1. – 4. ročníka strávili druhý júlový týždeň spoznávaním, cestovaním i zábavou.

Program pripravila pani učiteľka Emília Kružliaková spolu s Dášou Mellovou. V Banskej Bystrici strávili čas tvorivými dielňami v knižnici, navštívili banku a v škole v Ponikách sa potom venovali

aktivitám zameraným na čitateľskú a finančnú gramotnosť. Zostal čas aj na zábavu v parku a na ihriskách. Deti dva dni cestovali po Slovensku. Navštívili bojnickú ZOO a zámok, kaštieľ v Betliari a Ochinskú aragonitovú jaskyňu. Jeden deň strávili turistikou, spoznávaním prírody a krásnej Ponickej džuravy.

Pestrý program počas druhého júlového týždňa si v Táboře na pohodu vychutnali aj žiaci piateho až deviateho ročníka. Navštívili žiar-

ske planetárium, splavovali Hron, okúpali sa na Plážovom kúpalisku v Banskej Bystrici, v centre mesta neobišli turistickú atrakciu - hodinovú (šikmú) vežu z polovice 16. storočia, ktorá dominuje námestiu. Užili si aj penovú zábavu pri hasení ohňa, podarilo sa im vyrobiť a osadiť totem a nechýbali ani športové aktivity.

Za podporu ďakujeme ministerstvu školstva a banskobystrickej župe.

Dáša Mellová, Ľuboš Hošala

Na návšteve u chovateľa

Matej Jendrál toho veľa nenahovori. Je skôr zahľadený dovnútra, otvorený len svojmu najbližšiemu okoliu. Pôsobí nenápadne a skromne. Nenápadní a tichí sú aj jeho štvornohí zverenci.

Prvé zajace daroval Matejovi deda, akiste preto, aby mu urobil radosť, veď koho by nepotešili roztomilí chlupáci. Práve deda bol jeho prvým inšpirátorom, ale dláždiť cestičku k chovateľstvu mu pomáhal aj otec. Skrátka, chov králikov patrí do tejto rodiny už tri generácie. Najskôr sa najmladší člen rodiny Jendrálův venoval obyčajným králikom. Keď od deda dostal „otetovaného“ - teda registrovaného králika - a zistil, že plemeno sa volá zemplínsky pastelový, kúpil k nemu samicu. Spočiatku choval zajace pre radosť, no časom zábavka prerástla do vážneho záujmu. V roku 2015 vstúpil do Zväzu chovateľov. Prvý úspech nenechal na seba dlho čakať, a ako sa neskôr ukázalo, bol dostatočne motivujúci - sedemnásťročný chlapec sa stal najúspešnejším mladým chovateľom zemplínskeho pastelového králika. Bolo to na X. oblastnej výstave drobných zvierat v Badíne. Samozrejme, bez podpory rodiny by to nešlo, otec mu pomáhal ako vedel a mohol, finančne aj inak, vozil ho na výstavy, pomáhal zháňať špičkový chovný materiál, krmivo u renomovaných chovateľov...

Vzácné plemená sú pre každého chovateľa výzvou, pre Mateja je najnáročnejšie starať sa o kuních veľkých modrých králikov - má ich doma päť - podľa odborníkov je to krásne plemeno s priateľskou povahou a charakterom. Okrem nich sú v jeho kliebkach zemplínske pastelové, nitrianske králiky a francúzske barany - sú najväčšie a potrebujú dostatočný priestor, aby sa v spánku mohli natiahnuť. Voľakedy mali doma vyše stopäťdesiat jedincov rôznych plemien, dnes „iba“ okolo šesťdesiat. Výstavné králiky sú

▲ Matej Jendrál a jeho zemplínsky pastelový králik

pýchou syna a otca Jendrálůvov. Vo februári začínajú s pripúšťaním, v októbri - novembri, keď sa konajú výstavy, sú už zajačky dospelé. Medzi tým sa majitelia majú čo obacať, starostlivosť sa nesmie zanedbať, pravidelne ich treba sledovať, tie výstavné registrovať, dvakrát denne kŕmiť - králiky vraj nesmú vyhladnúť a potrebujú dostatok vody, sú náchylné na choroby, veterinárna starostlivosť príde niekedy neskoro a navyše nie je lacná, preto je dôležitá prevencia, podávanie liekov, očkovanie...

Chovateľ občas zažije aj smutné chvíle. „Úhyn králikov niekedy nemôžno predvídať, večer ho nachováte a ráno už nemusíte, nemáte koho.

Takto skončila samicu, ktorá na výstave deň predtým získala 96 bodov zo sto. Ale také je chovateľstvo, nemôže nás to odradiť“ - dodáva Karol Jendrál. Priznáva, že ani dlhoročné skúsenosti nie sú zárukou pokojného a bezproblémového života a že aj on občas stratí nervy. Naposledy ho vytočilo, že syn zatajil uhynutie králika, zrejme si myslel, že mu to prejde: „Keď som zistil, že zvieratko chýba, opýtal som sa ho, kde je, chcel som vedieť, čo bolo príčinou. Nuž a Matej musel s farbou von. Večer prišiel ustatý z roboty, a preto králiky nenakŕmil, takže si ani nemohol všimnúť, že jeden z nich má ťažkosti. Pochopiteľne ma to nahnevalo.“

Vrávi sa, že začiatky bývajú ťaž-

ké. Preto je výhodou mať pri sebe niekoho, kto vás usmerní. Matej má už začiatky za sebou, ale hovorí, že pomoc sa vždy zide, otec poradí a keď treba, postará sa o chlupáčov. Chovatelia vedia, že každé plemeno má svojho poradcu, a tak to aj využívajú, veď ako vraví Matej, pomoc odborníka je na nezaplatenie: „Poradcom chovu francúzskych baranov je Ivan Líška v Martine, kuních veľkých modrých zase Peter Šipoš v Topolčanoch, no a pri zemplínskych pastelových nám vie poradiť Juraj Majerský z Badína. Sme spolu v kontakte, čo-to prekonzultujeme cez telefón, ale najväčším prínosom sú pre nás osobné stretnutia na výstavách, kde si vymieňame nielen skúsenosti, ale aj mladé jedince.“

Získať maximálny počet bodov na výstavách nie je jednoduché. Kritériá je viacero a sú náročné. Posudzovatelia hodnotia hmotnosť, sfarbenie podsady, farbu srsti, jej pružnosť..., králik má svoju genetickú kresbu, napríklad zemplínsky má pastelovú farbu, kuní má na chrbte tmavomodrý pás široký 8 až 10 centimetrov, francúzsky baran má zase výrazné ušnice dlhé až 42 centimetrov. Keď nie sú splnené všetky podmienky, strhávajú sa body, maximum je 100 bodov.

Od prvého Matejovho úspechu uplynuli iba štyri roky a za ten čas stihol získať ďalšie tri ocenenia - čestné ceny z oblastných a jarmočných výstav drobných zvierat v Badíne /roky 2016 a 2018/ a v Partizánskej Lupči /rok 2018/.

Mama Monika, ako inak, je na svojho syna hrdá, teší sa z jeho úspechov: „Na to, že má len dvadsaťdva rokov, sa mu celkom darí, keď by mu ten chovateľský zápal vydržal.“ Pripájame sa aj my a Matejovi želáme, aby v budúcnosti dočíhal aj na vyššie méty a k doterajším oceneniam pribudli významnejšie tituly. Ako sám dodáva, ešte na tom treba popracovať.

Veronika Ďurovčíková

▲ Francúzsky divoko sfarebený strakáč

▲ Kunie veľké modré

Ako sa vyvíjala naša obec počas uplynulých sto rokov?

V minulom roku sa v médiách často zdôrazňovali takzvané *osmičkové roky*, bolo to pochopiteľné, veď pred sto rokmi – v roku 1918 – po rozpade rakúsko-uhorskej monarchie vznikol nový štátny útvar – Československá republika. Rečová blízkosť Čechov a Slovákov naznačovala, že v spoločnom štáte by sa oba národy mohli vymaniť spod cudzej nadvlády. Tisíc rokov spolužitia s Maďarmi sa neosvedčilo. Slováci veľmi trpeli aroganciou uhorských úradov. Štátnym jazykom bola maďarčina, takže aj v školách sa vyučovalo po maďarsky. „Tótovia“ (Slováci) mohli používať rodnú reč len doma. Napriek útlaku sme ako národ prežili.

Po vzniku Československej republiky v roku 1918 sa začala nová etapa vývoja nášho národa. Maďarčinu v školách nahradila slovenčina. Na miesta uhorských úradníkov prišli Slováci a Česi. Z toho obdobia sa v našej obci, žiaľ, nezachovali žiadne dobové záznamy. Čo však môžeme potvrdiť je, že jedným z prvých krokov bolo poslovenčenie mien a priezvisk, o čom svedčia matriky. A tak zo dňa na deň sa János Káposzta premenoval na Jána Kapustu, András Melko bol Ondrej Melko, z Istvána Orosza sa stal Štefan Oros, z Bélu Vojtech atď.

Dôsledkom prvej svetovej vojny bola chudoba, nedostatok potravín a ďalšie prejavy povojnovej biedy. V Ponikách to bolo o čosi lepšie, lebo tunajší obyvatelia boli zväčša roľníci, ktorí si obživu dokázali urobiť a časť aj predať. Okrem toho mala obec značný majetok v lesoch a obecných pozemkoch, z ktorých získavala financie. Vďaka tomu, že tu nie sú urbárske spoločenské, ktoré v okolitých obciach vlastnia hlavne lesy, mohla si obec dovoliť vkladat prostriedky do všeobecne užitočných projektov. Napríklad od roku 1913 bol v Ponikách a od roku 1925 aj v Ponickéj Lehôtke vodovod. V roku

1930 v obci dokončili základnú školu /dnes materská škola/ so štyrmi triedami a dvoma bytmi pre učiteľov. Na jej výstavbu obec prispela sumou 700 tisíc korún. Poštu zriadili okolo roku 1890, telefón zaviedli v roku 1936, elektrinu na prelome rokov 1939/40. No nie všetci občania sa na ňu napojili, nemali prostriedky na jej úhradu. Úplná elektrifikácia a verejné osvetlenie bolo dokončené po roku 1948. V Ponickéj Hute vznikla roku 1944 jednotriedna škola v byte štátneho horára, o dva roky neskôr ju presťahovali do novovybudovanej drevenej školy, ktorá slúžila veľa rokov pre deti prvého stupňa. V Ponickéj Hute, v dnešnom kultúrnom dome, sídlila pred vojnou a počas vojnového slovenského štátu /vojnovéj Slovenskej republiky/ četnícka a pátracia (policajná) stanica. Prechod frontu počas druhej svetovej vojny v Ponikách nebol taký tragický ako v iných častiach Slovenska. Napriek tomu sa Poničania po vojne zapojili do obnovy zničených tratí, mostov, tunelov aj mimo územia svojej obce. Na jar 1945 sa pustili do poľnohospodárskych prác, aby založili budúcu úrodu. Robotníci sa vra-

cali do fabrík v Podbrezovej, Hronci, Piesku i Banskej Bystrici. Zmeny sa dotkli aj života ľudí v našej obci. Podrobnosti sa dočítate v publikáciách Poniky 700 ročné /z r. 1982/ a Poniky /z r. 2018/.

Aby som dokončil storočnicu udalostí, uvediem ešte niektoré, ktoré zasiahli do života obce. Asi najvýznamnejším počínom po vojne bola regulácia potoka Vladárka. Toto dielo nám slúži bezmála 60 rokov a výrazne prispelo k vzhľadu obce. O realizáciu, ktorá trvala niekoľko rokov, sa zaslúžili najmä Emil Göllner, ktorý využil svoje pôsobenie na povereníctve v Bratislave a Ondrej Holec. Po roku 1948 sa uskutočnila úplná elektrifikácia obce aj s verejným osvetlením. V decembri 1947 prišiel do Poník a Ponickéj Huty prvý autobus. Cesta zo Šalkovej bola ešte bez asfaltového povrchu. Ten sa postupne kladol v ďalších rokoch aj na cestu do Ponickéj Lehôtky a Ponickéj Huty, po roku 1968 prišli na rad aj obecné cesty. Osemdesiate roky boli obdobím prestavby a rozšírenia futbalového ihriska a šatní, prekrytia potoka a budovania nádrže na Horedolíni. Futbalové ihrisko a ďal-

šie stavby občianskej vybavenosti sa realizovali v akcii zveľaďovania známej ako Akcia Z. Platila zásada, že 70 až 80 percent prostriedkov poskytne štát a zvyšok hodnoty odpracujú občania na brigádach. Takto sa staval vodovod v Ponickéj Hute. Ako sa píše v monografii Poniky 700-ročné, na jeho realizácii mali najväčší podiel Alfonz Lališ a Emil Králik. Podobne sa postupovalo pri výstavbe miestneho národného výboru (dnešný obecný úrad), novej základnej školy, ihriska pri obecnom úrade, kultúrneho domu s predajňou Jednoty v Ponickéj Lehôtke, ale tiež pri oprave kultúrnych domov v Ponikách a Ponickéj Hute. Roku 1972 sa obyvatelia Poník dočkali novej budovy Jednoty. Boli v nej predajne potravín, mäsa, textilu a pohostinstvo s novou kuchyňou. To už bolo bez brigád. O pár rokov postavili Jednotu aj v Ponickéj Hute a poštu v Ponikách.

Ako žili samotní občania obce počas uplynulých sto rokov, kde všade pracovali a ako sa im darilo? O tom sa dočítate v ďalšom vydaní Ponického spravodajcu.

Miroslav Tanuška

Stop vojnám a extrémizmu

Oblasťná organizácia SZPB Banská Bystrica už niekoľko rokov organizuje podujatia pod názvom Spoznaj prácu ZO SZPB. Striedavo ich pripravujú jednotlivé základné organizácie, ktoré majú príležitosť prezentovať svoju činnosť vo svojom regióne. V máji sme zorganizovali stretnutie v Ponikách za účasti 150 členov. Prišli aj členovia základných organizácií Slovenská Ľupča, Horná Mičiná, Ľubietová, Lučatín, Selce a z mestských

organizácií v Banskej Bystrici.

Spoločne sme si prezreli vzácnu kultúrnu pamiatku – ponický rímsko-katolícky Kostol sv. Františka z Assisi, ktorý v roku 2000 navštívil britský princ Charles.

Ďalšou zastávkou bol Pamätník rumunskej armády, kde si účastníci pripomenuli 74. výročie ukončenia druhej svetovej vojny. Položením kvetov sme vzdali úctu obetiam vojny. Potom sme si prezreli naše

múzeum – Ponický dom kultúrneho dedičstva, kde zástupkyňa základnej školy v Ponikách Martina Balleková zarecitovala Chalupkovu báseň Turčín Poničan. V jej podaní odznelo aj pokračovanie básne, ktoré dotvoril známy ponický rodák, spisovateľ Štefan Žáry.

Neobišli sme ani evanjelický kostol v Ponikách, kde nás privítal pán farár Peter Kevický a potom sme sa všetci presunuli do Kultúrneho

domu v Ponickéj Lehôtke, kde nám premietli film Cesta, v sprievodnom texte Ján Valentík pútavým a poetickým spôsobom opisuje cestu do Poník i samotnú obec.

Okrem iných sa ujal slova aj podpredseda ZO SZPB Poniky Vladimír Kucej. Vyslovil želanie, aby sa už hrôzy vojny nikdy neopakovali a aby sme zastavili extrémizmus, ktorý v Európe, žiaľ, narastá.

ZO SZPB

Putovali sme z Muráňa do Levoče

V prvom júlovom týždni sa uskutočnil 28. ročník tradičnej pešej púte.

Zúčastnili sa na nej aj bratia kapucíni a my mladí z farnosti Poniky. Program sa začal na Muráni večernou

svätou omšou. Potom sme sa rozdelili do skupín, v ktorých sme nasledujúci týždeň putovali. Skupinky niesli veľ-

ký kríž a drevenú archu. Po celý čas panovala medzi pútnikmi, aj napriek unaveným a bolavým nohám, dobrá nálada. Našou ďalšou zastávkou bol Telgárt. Vo štvrtok ráno sme mali jedinečnú príležitosť zúčastniť sa na gréckokatolíckej liturgii, ktorou sa začala ďalšia časť našej cesty. Večer v Hranovnici sme mali nočnú adoráciu. Posledné dva dni, keď sme sa pomaly blížili k cieľu, sme zvolnili tempo a prezreli si vzácny kostol ukrývajúci relikvie šiestich svätých. Dobré počasie bolo stále s nami a vďaka tomu sme sa úplne suchí dostali do Spišského Štvrtka. Miestni obyvatelia boli veľmi pohostinní. No a sobota bola posledným dňom púte do Levoče. Prechod cez mesto bol plný spevu a radosti. Ľudia v uliciach nám nadšene kývali. Okolo pol jedenástej v noci sme sa vybrali na Levočskú horu, kde naša púť vyvrcholila polnočnou omšou.

Mária Kružliaková

Poniky – okno do minulosti

V rámci festivalu ľudovej hudby a tanca pod Urpínom Folklorňa Bystrica otvorili 15. augusta v Europa shopping centre výstavu dobových fotografií zo života našej obce s názvom Poniky – okno do minulosti.

Už na prvý pohľad bolo zrejmé, že výstava návštevníkov zaujala. Foto-

grafie z minulého storočia pritiažli pohľady ľudí rôznych vekových kategórií. Som rada, že sa nám aj takýmto spôsobom podarilo dostať do povedomia širokej verejnosti našu krásnu obec. Zásľuhu na tom majú Eva Šávoltová, Michal Šávolt a Mária Palovičová, za čo im osobne ďakujem.

Jana Ondrejková, starostka obce

Náučný chodník na Ponickej Hute

Občianske združenie Hradisko na Kláštore malo pred pár mesiacmi pred sebou neľahkú úlohu. Členovia už dlhšie uvažovali o náučnom chodníku, ktorý domácim i cezpoľným predstaví kultúrne a prírodné poklady nachádzajúce sa priamo v Ponickej Hute a jej blízkom okolí. Spracovanie textov, fotografie, grafické úpravy, návrhy drevených stojanov a ich realizácia – to všetko obsahovala práca pred definitívnym osadením informačných panelov. Projekt sa sprvu nestretol s pochopením predchádzajúceho vedenia obce, no situácia sa zmenila a projekt sme mohli dokončiť.

V priebehu tohtoročného júna bol už náučný chodník osadený. Má sedem zastavení, vedie po miestnej komunikácii z Námestia Pod krížom (prvá informačná tabuľa) po smerovníku na križovatku ciest Veľkej a Malej doliny, okolo skalného brala Baba, na ktorom je umiestnený železný kríž.

Za Babou je panel Flóra. Nasleduje zastávka s výhľadom na Ponickú dúbravu a serpentínovou cestou sa dostaneme k západnej strane Hradiska na Kláštore. Jeho súčasťou je mystický portál, o ktorom sa vraví, že je bránou do iného času. V areáli je umiestnený ďalší panel s informáciami o histórii Hradiska, o dobe bronzovej i železnej, osídlení Hradiska Keltmi a nálezoch, ktoré vydalo zo svojej dávnej minulosti. Trasa náuč-

ného chodníka pokračuje západným hrebeňom, smerom na Učovník, do Malej doliny popri starých banských dielach s ďalším informačným panelom. Pri potoku Malá Zolná môžeme vidieť panel o hrnčiarstve a počiatkoch včelárstva. Nasleduje horská studnička s príznačným pomenovaním Pod smrekom. Na drevenej lavičke si unavení turisti môžu odpočinúť a napiť sa pramenitej vody, či prečítať informačný panel Voda. Pokračujeme

popri drevenom altánku s panelom Fauna, ďalej cez Birešov brod a vraciame sa do obce Ponická Huta.

Celá trasa, okrem mierneho stúpania na Hradisko, je fyzicky i časovo nenáročná, so svojimi siedmimi zastaveniami meria približne dva a pol kilometra a dá sa zvládnuť za hodinu a pol.

Podakovanie patrí členom OZ Hradisko na Kláštore za intelektuálnu i fyzickú námahu, za pôvodný nápad a úspešné ukončenie celého projektu Danielovi Diošimu, Dušanovi a Katke Králikovcom, Jurajovi Hromadovi. Podakovanie patrí tiež obci Poniky a ďalším partnerom.

Hoci informačné tabule náučného chodníka sú už osadené, stále čakáme na slávnostné sprístupnenie, ktoré sa vzhľadom na letné dovolenky presunulo na koniec augusta. O konkrétnom dátume vás budeme informovať.

cezpoľná Sylvia Hrdlovičová

Pozývame vás

Ponická
heligónka

Občianske združenie Drienok Poniky v spolupráci s Obecným úradom v Ponikách pripravujú 2. ročník podujatia Ponická heligónka. Uskutoční sa 12. októbra 2019 v Kultúrnom dome v Ponikej Lehôtke. Začiatok je o 15.00 hod. V pestrom programe sa predstavia heligónkari z Poník a okolia, Podpolania a Horehronia. V prestávke zahrá Detská ľudová hudba Poničan.

Občerstvenie bude zabezpečené, so sebou si prineste dobrú náladu a správne naladené hlasivky. Vstupné dobrovoľné. Organizátori sa tešia na vašu účasť.

Užitočný projekt pre žiakov

ZO SZPB v Ponikách pripravila pred tromi rokmi pre žiakov tunajšej školy projekt Povstalecké dedinky.

Naše skúsenosti potvrdzujú, že aj vážne témy môžu mladých zaujať.

V roku 2017 sme absolvovali trasu Slovenská Ľupča – Nemecká – Pohronský Bukovec, kde nás čakal priamy účastník SNP, 85-ročný pán Rybár. Pamätal si všetky vojnové udalosti, ktoré sa v obci odohrali. Žiaci sa pýtali na podrobnosti a rôzne zážitky, na ktoré pán Rybár ochotne odpovedal. To bol prvý ročník nášho projektu.

Keď sa ma deti cestou domov v autobuse pýtali, či aj o rok pripravíme niečo podobné, nebolo mi všetko jedno. Kde vziať financie, aby sme ich nesklamali? Povedala som, že určite niečo vymyslíme... a stalo sa.

Pre 2. ročník Povstaleckých dedínok sme, samozrejme, vymysleli inú trasu. Zo Šachtíček nad Banskou Bystricou sme sa presunuli k bunkru Mor ho. Bolo to trochu náročné, ale zvládli sme to. JUDr. Vladimír Kucej, ktorý sa priamo podieľal na rekonštrukcii objektu, nám porozprával, ako prebiehali práce a čo všetko museli urobiť, aby bunker dostal dnešnú podobu. S piesňou Sloven-

ské mamičky sme sa pomaly vrátili na našu turistickú trasu smerom do Španej Doliny. Cesta horou nám rýchlo ubehla a na námestí nás už čakala pani starostka, Martina Wilhelmerová s kyticou, ktorú sme položili k pomníku padlých. Navštívili sme aj banské múzeum, Múzeum čipiek a videli sme tiež banický orloj. V reštaurácii sme si dali obed na posilnenie a potom sme vyšliapali 160 schodov vedúcich do tamojšieho krásneho kostola. Skvost dávnej minulosti bol pastvou pre oči. Sľub, ktorý sme žiakom dali, sme splnili aj po druhýkrát.

Povzbudená úspechom som tento projekt podala na obecný úrad, zastupiteľstvo nám ho schválilo a získaná finančná hotovosť nám pomohla pripraviť 3. ročník Povstaleckých dedínok. 19. júna t. r. sme vyrazili z banskobystrického Múzea SNP, kde nás sprevádzal Stanislav Mičev ml. Výklad v jeho podaní bol mimoriadne pútavý. Priamy, bez prifarbovania. Žiaci mali veľa otázok a bolo vidieť, že sa chcú dozvedieť čo najviac.

Potom sme sa presunuli pod Urpín k soche partizána, kde sme položili venček. Pokračovali sme do neďalekej Kremničky k masovým hrobom. Venovala sa nám pracovníčka Múzea SNP Viera Kováčová,

ktorá priniesla rôzne materiály – záznamy o väzňoch popravených na tomto mieste. Spoločne sme si uctili ich pamiatku položením kamienkov a venca. Z tohto smutného miesta nás vyprevádzali plamene sviečok.

Naša cesta pokračovala do Kováčovej, kde nás čakal Rudolf Václavík, člen Ústrednej rady SZPB, ktorý ako dieťa identifikoval v masovom hrobe svojho otca. Rozprával nám, ako to bolo počas vojny aj po nej. Tlačili sa nám slzy do očí, deti na svoje otázky nečakali také smutné odpovede. Pán Václavík si priniesol aj harmoniku, a tak sme si pri pamätníku zapievali partizánsku hymnu.

Keď sa mi žiaci prišli poďakovať za to, že pre nich pripravujeme Povstalecké dedinky, bolo to pre mňa najkrajšie uznanie.

Som rada, že naša ZO SZPB Poniky spolupracuje so Základnou školou s materskou školou Štefana Žáryho v Ponikách a že vedenie školy a pani učiteľky majú pre nás pochopenie. Navzájom si pomáhame, dopĺňame sa a plánujeme spoločné akcie. Pred nami je už 4. ročník projektu. Trasa by už bola, teraz na nás čaká príprava. Ďakujem všetkým, ktorí nám akýmkoľvek spôsobom pomohli a teším sa na ďalšiu spoluprácu.

Mária Magnová,
predsedníčka ZO SZPB Poniky

Vybrali sme pre vás

Štefan Žáry: Nedávny dávny svet

Píše sa rok 1931. Je začiatok júla – a vydaný. Konečne môžu Poničania aj na vyššie položených lúkach kosieť, čo im do Jána – Vajana znemožňovalo daždivé počasie.

Krstnej matkinej rodičia vzali Chlapca so sebou na Žiakovú. No Chlapec najradšej chodieval na svoj Ostrov, náhodne objavený v hustej borine. Pokladal zaň dohora vypúčenú, zo zasypaných a obrastených kameňov vytvorenú mohylu s čuoriedkovým báňom, kde vládol ako jediný človečiek a s ním iba vtáctvo, jašterice, chrobáky. (Skúšal už veršiky a rojčil.)

Kopec sa skladal z množstva pod machom ukrytých i trčiacich končítých i uhladených, ležiacich i kolmých kameňov, spomedzi ktorých si oblúbil ako platňa rovné, pohodlné žulové sedadlo, kde čítal, vymýšľal, alebo si ospalivo iba tak lebečil.

Čítanie na pokračovanie – 3. časť

V tom čase býval zahrúžený do Defoea, Poea a Stevensona. Pusté ostrovy, tajomné poklady a zlatí skarabeovia sa mu prelínali snom. Nečudo, že jedného rozmihotaneho popoludnia, keď slnko ani pojašený brús prskalo ohnivé iskry, zazrel na „ostrovo“, priam na svojom sedadle, dopoly vztýčeného Hada – korunáča. Zľakol sa ho i potešil sa mu. Zľakol sa ho ako hada, čo mu obsadil trón. Potešil sa mu ako korunáčovi, lebo koruna znamená poklad pod zemou, presne na mieste, kam by ukázala vztýčeným hadím telom spustená olovnica. Hodnú chvíľu hada pozoroval. Potom zvolávali lietovcom na obed, nuž musel sa vzdialiť. A keď sa vrátil, hada nebolo.

Odvtedy chodil na svoj Ostrov s túžbou zmocniť sa jeho tajomstva. Na kamenné sedadlo už nesadol. Obchádzal ho krokmi i pohľadom, začal nahľadávať jeho stabilitu. Odhŕňal z neho menšie kamenie, až z platne povstal viklan, ktorý s trochu

námahy nadvihol kramľou a preklopil.

Keď odhrabal vrstvu zeminy, kramľa narazila na kov. Z kovu sa vyklul veľký začernutý kotál. S tlúčim srdcom odbil z kotla hrdzou vyžranú pokrievku. Konečne sa zjavil poklad – v podobe bielych vysušených košťalov.

Sklamanie sa nevyrovnalo prekvapeniu, pretože nehodlal tak rýchlo rezignovať. Chlapec sa sústredil na plošný kameň, bývalé svoje sedadlo. Prešiel dlaňou po jeho vyvrátenom boku, striasol hlinu, vydrhol ho kôrou a borievčím. Na kameni sa objavil nápis: neurčité, rozmazané, vydraté písmená, osve i zhrčené do častí slov, ktoré nedávali zmysel. Nápis si odkreslil do notesa.

H-C - -NO -O-I-I
-DC-LX
-NDRE-S M-D-S
B-CS- FU-T

Najpravdepodobnejšia možnosť, takmer istota bola, že nápis je v latinčine. Práca na lúštení predkladala dostatok trpezlivosti, času a dôvtipu. Pri plnom sústreďení a za pomoci otca objavil sa jedného dňa Chlapcovi ani na dlani zmysel nápisu, číry ani krištál. Napokon, presvedčte sa sami:

HIC ANNO DOMINI
MDCCLX
ANDREAS MADOS
BACSA FUT

Prekvapenie prekrylo sklamanie z očakávaného výsledku. Hoci nápis vyjadroval iba svedectvo o báčovaní Ondreja Madoša roku Pána 1760 v oných končinách, nálezca historického dokladu to považoval za úspech a tešil sa, akoby bol vykopaný neviemaký poklad.

Zo zamýšľaného zlatokopa stal sa Chlapec archeológom a bádateľom v lúštení starých textov.

(krátené)

Medzinárodné stretnutie s našou účasťou

Žiaci ŽUŠ Stožok sa koncom júna zúčastnili na medzinárodnom folklórnom festivale Istria folk fest 2019. Výsledkom vyše dvojmesačnej komunikácie s organizátormi bolo oficiálne pozvanie. Príprava na festival sa mohla rozbehnúť.

Spoločné návčiky žiakov zo Stožku a Poníku nikdy nie sú jednoduché, pretože, ako isto viete, nejde o susedné obce. Vďaka obetavosti rodičov a učiteľov sa nám však spoločný program podarilo úspešne nacvičiť, za čo patrí všetkým veľká vďaka. Keďže, ako už napovedá názov, ide o folklórny festival, zúčastnili sa na ňom žiaci hudobného, tanečného a speváckeho odboru z oboch obcí.

Obe detské ľudové hudby, Stožkárik a Poničan, sa po individuálnej príprave spojili do jedného veľkého orchestra a predstavili sa sólovým

vstupom aj sprievodom speváckej skupiny. Tanečná zložka predviedla choreografiu Pri studni.

Festival bol po organizačnej

stránke pripravený na profesionálnej úrovni. Vystúpenia sa konali v historických mestách s úžasnou atmosférou Buje a Novigradu. Okrem nás prišli na podujatie aj súbory z Poľska, Moldavska a ďalších krajín.

Zahraničné zájazdy sú však aj o spoznávaní nových miest a o zábave. Nebýva pravidlom, aby sa v mori na severe krajiny dalo koncom júna kúpať. Nám však počasie prišlo a more bolo naozaj teplé. Deti si ho užili do sýtosti a priznali sa, že by si takýto zájazd radi zopakovali.

Napokon by som sa chcel poďakovať vedeniu oboch obcí za pomoc a podporu pri realizácii zájazdu.

Michal Oťapka

Rozlúčili sme sa s deťmi i predškôlkami

26. júna, teda pár dní pred koncom školského roka, sa v Obecnom úrade v Poníkách konali dve milé podujatia, rozlúčka s deťmi a rozlúčka s predškôlkami.

Napoludnie sme privítali deviatakov. Boli sme radi, že ich sprevádzali triedne učiteľky z prvého a druhého

stupňa, Michaela Kutelyová a Janíka Stachová, ako aj riaditeľka Mária Janovčíková so zástupkyňou Martinou Ballekovou. Všetkým sa prihovára pani starostka a pani matrikárika, poďakovali sa im za úspešnú reprezentáciu školy i obce, ako aj za pomoc pri organizovaní obecných akcií. Starostka Jana Ondrejková

poprial každému žiakovi úspechy v štúdiu i živote a odovzdala im malý darček. Naším deťmiakom prajeme všetko dobré – Lukášovi Bartošovi, Laure Brašeňovej, Jurajovi Diškovi, Viktorovi Hlinkovi, Terézii Klementisovej, Jánovi Klimentovi, Pauline Krupárovej, Sára Matušekovej, Ľubomírovi Oláhovi,

Jurajovi Ondrejko, Natálii Pecníkovej, Terézii Políčekovej, Pavle Polóniovej, Terézii Sedílekovej, Johanne Šávoltovej, Richardovi Škutovi a Kristíne Zátrochovej.

V popoludňajších hodinách sa brána obecného úradu otvorila pre našich predškolákov, ktorí sa v septembri stanú veľkými žiakmi.

Sme radi, že okrem učiteliek Jarky Berčíkovej a Slávky Lásikovej sa na svoje ratolesti prišli pozrieť aj rodičia.

Úspešný štart do prvých školských lavíc želáme Jánovi Hraškov, Zuzane Hraškovej, Karolíne Chochulovej, Oliverovi Kevickému, Timotejovi Murinovi, Natálii Ondrejko, Davidovi Pelcovi, Benjamínovi Rapčaniakovi, Nine Šinclovej a Leošovi Vincíkovi.

Jana Turčanová

Mágia svätójánskej noci

V letnom období sa mnohé zvyky sústreďovali na ochranu proti zlým silám, ktoré mohli uškodiť vegetácii a hospodárskym zvieratám. Vyvrcholením tohto magického obdobia bola svätójánska noc spojená so zvykmi siahajúcimi do predkresťanského obdobia. Niektoré formy tohto zvyku, najmä pálenie vatier nad dedinou, pretrvali dodnes.

Voľakedy v Poníkách už týždeň pred Jánom mládenci kladli oheň, preskakovali ho a dievky si spievali Ej Jána, Vajana, keby ja vedela, kedy bude Jána...

Jánske ohne sa obyčajne kladli na vyvýšených miestach, hlavne na Stráni pri kostole. Keď sa už do chuti vyspievali a v dlhých veršoch vytúžili

si všetky slasti a strasti, prosili Vajana, aby vyslyšal ich vrúcne prosby.

Pri tomto sa rozchádzali, pravda, tiež spievali, ale viac posmešne na valachov, ktorí ich rozháňali. Valasi

a bačovia totiž verili, že pokiaľ tento spev zájde, potiaľ ovce stratia mlieko, a preto sa hnevali na jánske spevy a kde len mohli, rozháňali mládež a kazili jánske ohne.

Na Jána tiež dievčence z kvetov uviaľali venčeky a hádzali ich do vody, či pôjde hore alebo dolu. Potom trhali kvietok iskričku a vraveli si „iskrička iskrička trháť tá piatimi prstami a šiestou dlaňou, aby všetci mládenci pozerali za mnou“.

Tieto starodávne zvyky sme si pripomenuli aj tento rok. Zo Stráne sa zvučné piesne Ej Jána, Vajana, Vlha, vlha pekný vták, Akí tamto dvaja idú a ďalšie rozliehali po dva večery celými Poníkami. Nielen spoločný spev jánskych piesní, ale aj malebný zvuk zvonov a nápadný spev vtákov dotvorili príjemnú atmosféru obdobia letného snovratu, ktorý naši predkovia s úctou a hlbokou pokorou oslavovali.

Podľa archívnych záznamov spracovali:
Mária Palovičová, Michaela Škamlová

Aký bol 23. ročník festivalu

Tohto roku sa podujatie začalo ekumenickými službami Božími v evanjelickom kostole. Ich súčasťou bolo aj vystúpenie zboru, ktorý svojim spevom rozozvučal celý kostol. Je škoda, že v kostole sa nestretlo viac folkloristov, nadsencov, ľudí z okolia a najmä Poničanov oblečených do kroja, ktorý je unikátnym dedičstvom našich starých otcov a materí. Výnimočnú krásu tradičného odevu mohli Poničania aj tohto roku ukázať v sprievode obcou, ktorému počas žičilo.

Bohato prestreté stoly plné koláčov, slaných dobrôt aj vína na nás čakali v športovom areáli na Hore-doliní. Chcela by som sa poďakovať všetkým ponickým ženičkám, ktoré ochotne napiekli tradičné sladké aj slané dobroty. Po obcerstvení a po-

stavení májov, keďže sa festival niesol v duchu Turíc, sa začal program s názvom Ej háje, háje - Turíce v Po-

nikách. Súčasťou festivalového diania bola aj výstava fotografií z predchádzajúcich ročníkov. Pri pohľade

na staršie obrázky si možno mnohí s nostalgiou zaspomínali. Na festivale sme mohli obdivovať aj zručných ponických majstrov – kováčov i rezbárov a ich tradičné výrobky.

V nedeľu podujatie pokračovalo programom Veselo v Ponikách, v ktorom detské folklórne súbory prezentovali svoje tanečné umenie. Hostom programu bola FS Očován. Nedá mi nespomenúť pomerne nízku účasť divákov počas celého festivalového víkendu. Verím, že o rok to bude lepšie a že sa znovu stretneme v krásnych ponických krojoch aj s tými, ktorí teraz chýbali, aby v sprievode široko-ďaleko mohli zaznievať naše ľudové piesne. Teším sa na vás všetkých, na rodákov i priateľov obce. Príd'te, veď ide o udržanie dedičstva našich predkov.

Katarína Piarová

Fotografie: Milan Kosec

Knihobúdky v Ponikách

„Ak neradi čítate, tak ste len nenašli tú správnu knihu.“

J.K. Rowlingová

Možno ste si všimli, že v našej obci pribudli tri malé búdky plné kníh a časopisov. Knihobúdky sú malé verejné knižnice s veľmi jednoduchými pravidlami: každý si môže požičať knihu a po prečítaní ju vrátiť alebo si ju nechať a nahradiť inou. Pomôžte, aby aj naše knihobúdky boli živé a ich obsah sa menil.

Projekt susedských pouličných miniknižníc už úspešne funguje v mnohých svetových, ale aj slovenských mestách. Táto dobrovoľná iniciatíva sa začala formovať v americkom Houstone v roku 2009, keď Todd Bol postavil prvú miniknižnicu na pamiatku svojej mamy, vášnivej čitateľky. Nápad sa rýchlo šírila a dnes, o desať rokov neskôr, nájdeme na celom svete desaťtisíce takýchto búdok rôznych tvarov a veľkostí (napr. prerobené telefónne búdky).

Knihobúdky nám poskytujú neobmedzený prístup ku knihám, možnosť požičiavať si knihy bez obavy z ich poškodenia, najmä pri detských tituloch, možnosť prečítať si knihu na prechádzke v parku či v autobuse cestou do práce, ale aj možnosť podeliť sa o knihy a časopisy so svojimi susedmi.

V Ponikách vznikli knihobúdky recykláciou nepotrebného nábytku s podporou obce. Približne raz za mesiac ich budeme kontrolovať a v prípade potreby dopĺňať.

Pravidlá používania knihobúdok:

1. Knihy sú k dispozícii pre všetkých.
2. Požičiavanie kníh je bezplatné a nie je potrebná žiadna registrácia.
3. Knihy môžete vracieť, venovať, alebo premiestňovať na ľubovoľné miesta bez obmedzení.

4. Ak prinesiete knihy/časopisy, ktoré doma vyradíte, urobíte radosť iným.

5. Ak vás nejaká kniha zaujala, môžete si ju nechať, ideálne je nahradiť ju inou knihou.

6. Do búdky je možné umiestniť aj cédečka, drobné hračky a podobne.

7. Správajte sa, prosím, ku knihám šetrne a zatvárajte dvierka.

8. Zistené nedostatky, prípadne iné podnety adresujte na poniky@poniky.sk alebo oznámte na číslo 0905 577 899.

Knihobúdky sú umiestnené pred obecným úradom a na autobusových zastávkach Ponická Lehôtka a Ponická Huta.

Prajem našim knihobúdkam dlhý život, vnímavých a spokojných čitateľov.

Barbora Šingliarová

Po roku opäť na Horedoliní

Moje nadšenie a nádherné emócie, čo ma sprevádzali ešte niekoľko dní po vlaňajšom festivale Zdola Ponického mlyna, sa hneď premenili na plán, ísť opäť o rok na prehladku zvyklostí a tradícií.

Kroj som si narichtovala o čosi skôr, aj keď posledné úpravy a hlavne zháňanie kotúčky do kápy som si nechala na poslednú chvíľu. Prehrabala som všetky kúsky kroja, ktorý mám vo svojej zbierke a urobila niekoľko malých zámen. Zostala som verná predstave – čím veselšie a žiarivejšie farby, tým lepšie. Čepiec som vybrala čierne ako znak mojej dedinskej príslušnosti. Sama pre seba som si hovorila: „Minulý rok si bola za Poničanku, tento rok pôjdeš za Čerínčanku.“

V sobotu sme sa s manželom vyšťafirovali. S malým časovým oneskorením sme prišli na služby Božie a moja prvá otázka bola: „Prečo je tu tak málo ľudí? A prečo sú v krojoch len niektorí?“ Bolo to veľkou kostolou, keďže minulý rok sa podujatie začínalo v katolíckom kostole? Alebo prečo? A potom mi napadla

myšlienka: „A svadba nie je? Asi som si nevšímala program festivalu, len som vo svojich predstavách očakávala pompéznosť a krásy ponickéj svadby ako začiatku festivalu.“

Po ukončení služieb Božích sme sa zaradili do slávnostného sprievodu súborov a folklórnych skupín a vychutnávali si atmosféru mávajúcich a usmievajúcich sa návštevníkov.

Veľmi som sa na festival tešila, no realita sa od mojej predstavy výrazne odlišovala. Uvedomila som si, aké je ťažké splniť očakávania ľudí (a učím o tom na školeniach pre firmy a spoločnosti), aj to, ako si každý vytvorí svoj obraz a podvedome taký očakáva. Aj o tomto som rozmýšľala na festivale aj na stretnutiach so starými známymi, čo som stretla. Skúmala a zisťovala som, ako to vnímajú oni a ako prežívajú tento deň – či už to boli účinkujúci, organizátori alebo návštevníci.

Som len pozorovateľka, sledujem, čo sa deje okolo mňa. Nehodnotím, neposudzujem. Viem, že je ťažké každý rok prekonávať očakávania ľudí. Viem, že každý robí všetko najlepšie, ako vie. Viem, že každý robí

chyby a cez chyby sa učí byť lepším. Uvedomujem si tiež, že keď niekto robí svoju prácu výborne, je dobré nechať ho to robiť aj naďalej.

V mojom ponímaní je festival Zdola Ponického mlyna o Poničanoch a pre Poničanov. Len s aktívnou účasťou Poničanov všetkých vekových kategórií, či už počas príprav alebo samotnej realizácie, bude z neho dýchať a šíriť sa emócia ponickéj uveriteľnosti. Je festivalom nielen pre tých skôr narodených, ale hlavne pre tých, čo prídu po nás, aby sa v budúcnosti nezabudlo, ako na tých Ponikách bývalo veselo, spevavo a hrdlo.

Moje emócie boli tento rok iné ako minulý rok. Ale vnútorná spokojnosť, že som sa aspoň na jeden deň stala súčasťou odkazu dedovizne, je pre mňa dôležitá a v mojom svete som stále hrdou Poničankou.

A v tom mojom svete platí tiež toto: Folklor je tradícia, folklor je vášeň, folklor je odkaz dedovizne, folklor spája rodiny, spája susedov, je znakom príslušnosti k regiónu, k dedine... a v tom vidím jeho čaro.

Anna Hribiková Macovie

Foto: Milan Kosec

Výlet ZO SZPB Poniky

Dlho sme rozmýšľali nad trasou výletu, pretože sme už veľa precestovali a všade sme nechali o sebe vedieť. Kyticami s nápisom „Nezabúdame - ZO SZPB Poniky“ sme vzdali úctu padlým pri pomníkoch a pamätníkoch.

V máji smerovala naša cesta do dedinky, ktorá doteraz bola pre nás cudzia, ale dnes môžem povedať, že už máme priateľov aj v Dačovom Lome. Na malom námestí nás čakalo milé privítanie, srdečné stisky rúk... Bolo to ako keby sme sa poznali už dávno. V miestnom kostole nás privítal pán farár Juraj Macko. Rozprával o práci vo farnosti, aj o tom, na čo sú v Dačovom Lome hrdí. Starosta Štefan Škraban nám zase prezradil, čo ich trápi a aké majú záujmy. Dozvedeli sme sa veľa o histórii Hontu aj samotnej obce. Naši hostitelia nás zaviedli do pamätných izieb. Jedna je venovaná kultúrnemu dedičstvu, nachádza sa v nej zbierka krojov, starých pracovných nástrojov a rôznych predmetov potrebných na prácu doma i na poli. Druhá miestnosť je zrkadlom doby nie tak dávno minulej, obsahuje artefakty používané v 60. rokoch minulého storočia. Veru, našli sme veľa vecí, ktoré sme aj my mali kedysi doma a niektoré opatrujeme podnes. Všetko majú krásne spracované, je to veľmi dobrý nápad ako zaujať mladých a dospeli si zase môžu zaspomínať. Po programe nás čakalo prekvapenie - posedenie pri výbornom guláši. Kávička so štrúdlou a škvarkové pagáče takisto nemali chybu. Dúfame, že naši noví priatelia prijmú pozvanie do Poník, aby sme im pohostinnosť mohli oplatiť.

Ďalej sme pokračovali do Dolnej Strehovej, kde nás čakala naša rodáčka, pani farárka Danica Pavlovkinová. Pozreli sme si zrekonštruovaný kaštieľ Imre Madácha a opäť sme sa dozvedeli niečo nové o histórii a súčasnom dianí v regióne. Keď už sme boli v Dolnej Strehovej, neobišli sme kostol s nádherným oltárom a pôvodným zariadením. Prezentácia pani farárky v nás zanechala milú spomienku. Na spiatocnej ceste nám ešte napadlo zastaviť sa v Haliči, kde bol práve jarmok. Niektorí navštívili tamojší zámok a iní Pročkovu Zbrojnicu. Ďalší pekný výlet sa skončil, je čas napláňovať novú cestu pre členov i priateľov ZO SZPB.

Mária Magnová,
predsedníčka ZO SZPB Poniky

Zdola Ponického mlyna

Aj tento ročník festivalu sa niesol v príjemnej atmosfére s peknými umeleckými výkonmi všetkých súborov.

Ako sa už stalo zvykom, v spoločnej choreografii *Pri studni* sa predstavili detské folklórne súbory Poničan a Stožkárík. Nácvik choreografie sa začal na aprílovom sústreďení na Počúvadle, kde už naberala reálne kontúry, no a v premiére naplno zažiarila na festivale v Ponikách. Okrem toho DFS Poničan vystúpil v samostatnej choreografii a DLH

Poničan pod vedením Michala Otapku sa predstavila v dvoch hudobných vstupoch *Ponické a Rumunský tanec*.

Spolupráca pracovísk v Stožku a Ponikách je niekedy komplikovaná, ale prináša svoje ovocie, čoho dôkazom je aj spomínaná choreografia. Vidno, že deti sa z roka na rok zdokonaľujú. Aj na festivale medzi divákmi som počúval samé chvály na naše talentované deti, čo ma neskutočne hrialo pri srdiečku. Niektorí si možno myslia, že talent nám zaručí kvalitu, ale skôr je to tak, že talent nám len

dopomôže k tomu, aby sa nám ľahšie pracovalo. A komu talent nebol dopriaty do vienka, môže to nahradiť tvrdou drinou. Preto sú pre mňa víťazmi všetci žiaci, ktorí počas roka pokročili a majú chuť sa zlepšovať aj naďalej. Patrí im veľké poďakovanie, rovnako aj rodičom, priateľom školy, podporovateľom a v neposlednom rade aj učiteľom, ktorí vedú žiakov nielen k tomu, aby boli dobrými umelcami, ale aj dobrými ľuďmi s láskou nielen k umeniu.

Michal Budinský

Mesiac bohatý na aktivity

Prvý júnový týždeň nás v materskej škole navštívili hasiči. Tentokrát to boli členovia Hasičského a záchranného zboru z Banskej Bystrice. Ukázali nám vybavenie svojich vozidiel. Deti mali prístup všade. Vyskúšali si, ako sa sedí za volantom hasičského auta, aj to, ako vyzerá „hasenie“, striekali z detských hadíc na kuzele. Povožili sa tiež na hasičskej štvorkolke. Deti boli na všeličo zvedavé. Rozlúčili sa, ako inak, majákmi a hasičskou sirénou.

Že je v zdravom tele zdravý duch, sa potvrdilo 12. júna, keď bol v našej záhrade športový deň. V škôlke je síce pohybu dosť, ale pani učiteľky chceli deťom spestriť deň, a tak povymýšľali rôzne úlohy, hry, súťaže, pri ktorých sa deti zabavili a precvičili si svoje telička. Záhra-

dou sa rozliehalo povzbudzovanie a smiech.

18. júna, v rámci preventívnej výchovy, k nám zavítali príslušníci Policajného zboru Banská Bystrica. Najskôr pani policajtky detičkám

pripomenula dôležitosť a význam dodržiavania pravidiel cestnej premávky, naučila ich správne chodiť po ceste... Pre deti bolo zážitkom, keď sedeli v policajnom aute a rozprávali do vysielacky. Chlapcom sa

veľmi páčila aj motorka. Dobré sa im na nej sedelo, no musia ešte vyrásť.

V druhej polovici júna navštívili škôlkari aj Zveropark v Žarnovici. Horúčavy deťom neprekážali, každý si našiel niečo pre seba, aby mal na čo spomínať. Na cestu autobusom, na zvieratká alebo na detské ihrisko či trampolíny.

Deň rodiny a Deň otcov. Keď škôlkari oslavujú tieto sviatky, koniec roka je predo dvermi. Podvečer 21. júna sa otvorili brány do záhrady materskej školy. Je to veľmi pekná tradícia. Stretnú sa deti aj dospelí. Tento rok, vďaka rodičom, sme mali v záhrade indiánsky stan típi, o ktorom sme sa dozvedeli zaujímavé informácie. Majster kuchár s pomocníkom navarili vynikajúci guláš, rodičia doniesli koláče, o zábavu bolo postarané - tombola, hry, súťaže, tanec... Keď sa už všetci pobrali domov, v materskej škole ostalo sedem predškolákov, ktorí tu prespali a noc v škôlke s diskotékou, vankúšovou vojnou, rozprávkami na dobrú noc si do sýtosti užili.

Som veľmi rada, že pedagógovia MŠ aj ostatní zamestnanci s láskou dávali deťom kus seba a že sa snažia robiť detský svet krajším. Za spoluprácu ďakujem pani starostke, zamestnancom OčÚ v Ponikách, pani riaditeľke a zamestnancom školy, no a samozrejme všetkým rodičom i starým rodičom, ktorí nám ochotne pomáhajú pri organizovaní rôznych akcií.

Jaroslava Berčíková, MŠ

Úspešné florbalistky

Dievčatá ponickéj základnej školy sa prebojovali cez okresné aj krajské kolo na Majstrovstvá Slovenska základných škôl a osemročných gymnázií vo florbale. Konali sa koncom mája v Športovej hale v Detve.

Dievčatá ukázali všetkým školám v bansko-bystrickom kraji, že v kolektíve je veľká sila. Svojím zodpovedným prístupom k tréningu a k zápasom, skromnosťou a rešpektovaním súperových kvalít našli recept na víťazstvo.

Ako učiteľ som na ne veľmi hrdý a teším sa, že idú príkladom svojim spolužiakom.

Luboš Hošala

Športový klub OPL Poniky

Aj keď sa 4. augusta začala nová futbalová sezóna, patrí sa ukončiť minulé sezónu. Družstvo mužov sa umiestnilo na konečnom 9. mieste, pričom mužstvá na 6. – 9. mieste mali zhodný počet bodov a o konečnom umiestnení rozhodovalo len lepšie skóre. To nás nakoniec posunulo na 9. miesto. Keďže z II. triedy skupiny A nemalo o postup do I. triedy záujem žiadne mužstvo, nakoniec Strelníky nevypadli a z II. triedy skupiny B postúpili dve mužstvá, a to z Beňuš a Helypy.

Družstvo starších žiakov sa umiestnilo na 4. mieste a tímu prípraviek patrí pekné druhé miesto.

Po sezóne sa muži zúčastnili na tradičnom turnaji v Dúbravici, kde po výsledkoch 2:2 /penalty 8:7/ s Hrochotou a 5:4 so Sielnou sme tento turnaj vyhrali.

V nedeľu 14.7. v areáli na Hore doliní sa konal obnovený turnaj o pohár starostky obce Poniky. Predstavili sa mužstvá z Hrochote, Šalkovej, Lučatína a Poník. Prvý zápas sa odohral medzi domácimi futbalistami a futbalistami Šalkovej, ktorý sme vyhrali 2:0. Druhý zápas odohrali mužstvá Hrochote a Lučatína - po výsledku 5:2 sa tešili hráči z Hrochote. Na tretí zápas nastúpili domáci hráči proti Lučatínu a po zápase boli spokojnejší hostia po výsledku 0:2. Posledný zápas sa odohral medzi futbalistami Šalkovej a Hrochote. Mužstvá zo IV. a V. ligy odohrali veľmi zaujímavý a bojovný zápas, no nakoniec sa tešili hráči Šalkovej po výsledku 3:2. Tabuľka po skončení všetkých zápasov bola vyrovnaná, nakoľko všetky štyri tímy mali zhodne po tri body a rozhodoval

vyšší rozdiel v skóre a nakoniec aj vyšší počet strelených gólov. Z víťazstva na turnaji sa radovali hráči Hrochote, druhé miesto obsadili domáci, tretie miesto patrí Lučatínu a štvrté Šalkovej. Aj keď počasie nebolo ideálne, teší nás priazeň divákov. Zároveň ďakujeme všetkým, ktorí sa podieľali na spoluorganizovaní.

Prvý domáci zápas jesennej časti sezóny sme odohrali 11. 8. 2019 o 16.30 s Jasením. Nasledovať budú zápasy:

24.8. /sobota/ o 16.00 s Hroncom,
7.9. /sobota/ o 14.00 s Valaskou,
21.9. /sobota/ o 15.00 s Brusnom,
5.10. /sobota/ o 14.30 s Bravčovým a
19.10. /sobota/ o 14.00 so Strelníkmi.

Marek Matuška

